

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoieru DUMITRU ANTAL

O vizită arhierescă la Turda

Îndemnat de grija ce o poartă bunului mers și progresului parohiilor din eparhie, P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan, când îl îngăduie vremea, face și vizitațiuni neanunțate, ca din starea de toate zilele a bisericilor și oficiilor parohiale să afle cum știu preoții să-și împlinească datoria, apoi să dea îndemnuri și îmbărbătare celor vrednici, să trezească dragoste de muncă celor descurajați și muștrări celor indolenți sau căzuți în greșeli.

Dornic de a vedea cum progresează lucrările zidirii bisericii-catedrale din Turda, P. Sfinția Sa, însoțit de prot. revizor eparhial, în ziua de Vineri, 8 Iunie c. a vizitat parohia protopopească din acest oraș și biserica ce e ridicată întreagă din zid.

În Turda plină de șovinismul „țivișilor“ unguri — a căror uniformă de husari civili a dispărut, — ca și'n alte orașe ardelen, biserica noastră, împreună cu credincioșii ei, a fost surghiunită în margine de oraș. Sub impulsul vremurilor schimbate, în orașele cu sedii protopopești, unde am avut biserici umilite, sau n'am avut de loc, s'au pornit dearândul zidiri de biserici, mai de mult sau mai decurând, după cum au fost și îndemnurile și mijloacele materiale inițiale. Bazați pe promisiuni și nădejdi de ajutoare cât mai simțitoare din partea Statului; — care are datorința să sprijinească romanizarea edilitară a orașelor, pentru a retușa fața lor prea străină, — aproape în toate orașele s'au început biserici mari și pompoase, cari întrec resursele materiale ale parohiilor și progresează în zidire prea încet, uneori exasperant de încet.

Dintre bisericile cu proporții de catedrale cea mai avansată ca lucrare, e cea din Turda, ajunsă fiind până la acoperiș.

Prin deosebita bunăvoință a primăriei orașului, i s'a dat chiar în centru, aproape de piață un loc frumos, înălțat și larg, încunjurat de 4 străzi, în față cu strada principală. Chiar acum se lucrează la demolarea caselor cari erau înspre strada principală și din materialul lor e proiectată zidirea unei case parohiale în spatele bisericii.

P. On. protopop Jovian Mureșianu, a dat Prea Sf. Sale toate deslușirile cerute, făcându-i cunoscute și mijloacele pe cari le are în perspectivă pentru continuarea lucrărilor și punerea complectă sub coperiș. Până acum s'a cheltuit aproape șase milioane Lei. Se așteaptă încurând primirea ajutoarelor promise de Min. de Culte și prefectura județului.

Pr.-protopop Mureșianu merită toată lauda pentru ostenele depuse la realizarea celor de până acum și implorarea ajutorului Celui de sus, ca să le ducă cât mai curând la bun sfârșit. Nădăjduim, că ajutoarele promise le va și primi, căci atât dl Ministru de Culte Al. Lapedatu cât și prefectul județului dl Candrea au dat și până acum deplină dovadă de sprijin.

Planul bisericii, în stil românesc, a fost întocmit de arhitectul Traianescu din București, iar lucrarea se execută din partea ing. Tib. Eremie, tot din București.

P. Sf. Sa a rămas încântat de frumusețea clădirii, poziția aleasă a locului, cari vor face, când va fi terminată, cu un parc înainte, cea mai frumoasă clădire a orașului.

*

În aceeași zi P. Sf. Sa a vizitat bisericile și oficiile parohiale din Opișani (Cristiș) și Viișoara (Agârbiciu) rămânând nu tocmai mulțumit cu cele constatate.

Sărbătorirea octogenarului protopop Grigore Pletosu

În 21 Iunie a. c. Venerabilul protopop ort. rom. *Grigore Pletosu* din Bistrița, împlinește vrâsta de 80 ani și 50 ani de activitate pe teren public. Prin activitatea sa multilaterală, acest Venerabil Bătrân, cu mintea vecinic tină, din școala căruia a eșit primul Patriarh al Bisericii române ortodoxe, Dr. Elie Miron Cristea, actualul Mitropolit al Ardealului, Dr. Nicolae Bălan și o întreagă pleiadă de bărbați eminenti și de prima forță în Biserică și Stat, și-a câștigat recunoștința, stima și respectul, cu care să răsplătesc faptele mari, faptele bune.

Din acest prilej, preoțimea ort. rom. din tractul protopopesc al Bistriței și județul Năsăud, în frunte cu parohia centrală din loc și cu toți intelectualii, foști elevi ai profesorului Grigore Pletosu, își țin de plăcută datorie, să aranjeze pe ziua de 21 Iunie a. c. *un festival*. Comitetul de acțiune, a întocmit un scurt program:

La ora 11 a. m. un Tedeum, servit în Capela ort. rom. din loc de preoțimea tractuală. O cuvântare rostită de un preot despre însemnătatea momentului. Felicitările se vor face la domiciliul sărbătoritului.

La ora 12:30: Masă comună la Hotelul Central, unde se vor ținea discursuri ocazionale. Sărbătoritului i se va preda în semn de amintire și recunoștință, din partea preoțimei un Tablou al preoților de sub conducerea D-Sale, iar din partea foștilor elevi, un cadou convenabil.

Dorind să dăm acestui moment o estensiune cât mai mare, sunt rugați toți foștii elevi ai sărbătoritului, să-și dea tot concursul, pecăt se poate, cu prezența D-lor, ca Venerabilul și vrednicul nostru octogenar să-și vadă cu ochii săi munca istovitoare de 50 de ani, încununată de recunoștința celor, pentru cari s'a ostenit o viață întreagă.

Doritorii de-a lua parte la masa comună, sunt rugați a se însinua din vreme și cel mai târziu până în 18 Iunie a. c. preotului *Victor Mureșian, Bistrița, Str. Nouă-de-jos*
Nr. 36.

Comitetul de acțiune.

Sectari reînforși la sânul sf. Biserici

Campania pentru combaterea sectelor și readucerea fiilor rătăciți la sânul Bisericii dreptnăritoare, campanie începută și în eparhia noastră, e în plină și rodnică activitate. Preoțimea, în urma îndrumărilor înțelepte primite dela autoritățile conducătoare, înțelegând deplin care-i este rostul în această privință, s'a pus pe muncă sistematică. Fructele se și cunosc. Amintim acum un singur caz.

În parohia Mănăstireni II, protop. Huedinului, unde păstorește pâr. V. Roșescu, preot tânăr, dar plin de apostolică râvnă pentru Hristos și cu studiile făcute la tânăra noastră Academie teologică, exista un cuib de sectari, cu rădăcini aci încă din timpurile stăpânirii străine, care, știin, avea tot interesul să spargă blocul sufletesc al neamului nostru, știind bine că îndepărtând poporul de Biserică și preoți, opera desnaționalizării va fi foarte simțitor avantajată. Dar pâr. Roșescu, anul trecut venind aci, și-a dat numai decât seama că de îndatoririle sale de vrednic păstor sufletesc, imperios se ține și luminarea și recâștigarea acestor fii rătăciți. În consecință s'a pus pe lucru. Și truda nu i-a fost zădarnică, căci în scurt timp a reușit să smulgă din ghiarele peirii sufletesti un număr de 6 suflete — cărora în curând le urmează toate celelalte — și cari de sărbătoarea Pogorării Sf. Duh cu aleasă solemnitate religioasă au fost primite în sânul Bisericii noastre.

În acest scop au sosit dela Episcopia din Cluj pâr. protoiereu D. Antal rev. ep. și prof. O. Bucevschi.

Pâr. rev. Antal, asistat de pâr. Roșescu, în biserica arhiplină de credincioși, a săvârșit sf. Liturghie, după care cu toții au ieșit afară, înlăuntru neîncăpând mulțimea venită să ia parte la încreștinarea și reprimirea celor lepădați de sectarism. Aci s'a săvârșit taina sf. Botez și sf. Mir tânărului Iosif Dreve, care deși e aproape de 20 ani, încă nu fusese botezat. De notat e că de ani de zile nu mai frecuenta adunările sectare și a fost reținut dela sf. Botez numai cu amenințări, fapt ce lămurește atât de bine mijloacele de prozelitism utilizate de sectarii otrăvitori de suflete.

Botezați și miruiți au fost apoi: Gheorghe, Maria, Florica și Lucreția, micii și drăgălașii copilași ai lui Vasile Suci, care însuși după 17 ani de amarnică rătăcire, cu sufletul plin de căință, a ținut ca în fața credincioșilor să se lapede de ereziile profesate, cu voce tare să mărturisească simbolul credinței și să revină la sf. noastră Biserică pentru a-și putea mântui sufletul.

Menționăm aci creștinescul gest al dnei Roșescu, soția preotului, care a ținut să fie nașa încreștinatului Iosif Dreve, precum și gestul comerciantului local Crișan, nașul celor 4 copilași.

După săvârșirea sf. acte amintite, p. rev. eparhial Antal, cu blândețea evanghelică, ce împodobește atât de frumos pe adevăratul preot, a rostit o frumoasă, instructivă și bine încheată predică în legătură cu evenimentul zilei. Astfel în fața imensei mulțimi, care dela mic la mare avea ochii scăldați în lacrimi, în cuvinte primenitoare de suflet a vorbit despre frumusețea și utilitatea doctrinei lui Hristos, păstrate integru de Biserică noastră, de importanța sf. Botez și sf. Mir, îndemnând totodată credincioșii să cerceteze regulat sf. Biserică, în care, fiind numai cu luare aminte, primesc toată hrana sufletească de care au nevoie, căci orice cuvânt rostit, orice act săvârșit e numai și numai spre lămurirea și mântuirea lor sufletească. Și în legătură cu aceasta a lămurit și sfătuit credincioșii să se ferească de momelile și otrava sectară.

Părintelui revizor, al cărui cuvânt a fost ascultat de toți cu atenție, i-a răspuns preotul local, mulțumind pentru cele săvârșite și în numele credincioșilor făgăduind că sfaturile date le vor urma întocmai.

Lămuritoare și impresionante pentru credincioși au fost și cuvintele rostite la fine de V. Suci, credinciosul reîntors la Biserică adevărată. Acesta în cuvinte simple, dar pline de înțeles, cu voce plângătoare a desvălit în fața mulțimii toată înșelăciunea, răutatea, falsitatea și orbirea sufletească, cultivate de sectari cu fanatism intrasigent. „Nu mântuirea, ci orbirea sufletului — spune V. Suci cu experiența sa de aproape 2 decenii petrecute între sectari —

urmăresc toate sectele. Credința naivilor e speculată în modul cel mai josnic. Pietatea și virtutea sectarilor sunt curat fariseism. De aceea orice creștin să se ferească de ei, ca de ciumă“.

Am ținut să dăm publicității cazul din parohia Mănăstireni, atât spre lauda celor cari s'au trudit pentru el, cât și drept îndemn pentru ca alții să facă la fel.

Rep.

Epilogul unui Jubileu

Reuniunea femeilor unite din Cluj „Sf. Maria“ a serbat Duminecă în 10 Iunie un zis Jubileu de 25 ani. Ori aceasta Reuniune, Sf. Maria nu împlinise decât 7—8 ani, — căci Reuniunea femeilor din Cluj, înființată acum 25 ani, n'a fost nici a femeilor unite, nici botezată „Sf. Maria“, — ci a fost a tuturor femeilor române, între cari și neunitele doamne *Isac, Piposiu, fiicele fostului protopop Roșescu, doamna Ranta, sora fostului magnat Gall, doamna Triffa* și multe altele.

Văzând aceste, că scopul nu se poate ajunge, — era vorba să se facă o școală de fete românească, — dar fondul să tot topea, — au părăsit barca înglodată și femeile unite rămase stăpâne pe statute și puțină avere necheltuită pe alte scopuri, au mai salvat ce au putut din ghiarele pierzării și au făcut societatea nouă „Sf. Maria“ — care are norocul să meargă foarte bine sub conducerea vrednică actuală.

De jubilat nu era încă timpul, dar unde erau să plaseze vorbăriile prelații papali — dacă nu la Cluj — după scoaterea praporilor și icoanelor.

N'am putut înțelege nici rostul presidenței din Sibiu aici, a doamnei Togan, căci presidentă a Reuniunii din Sibiu este dna Catinca Bârsan și nici al d-nei Baiulescu, care este presidenta tuturor reuniunilor — dar nu unite — cum unite n'au fost reuniunile din Sibiu, Abrud, Brașov, Deva, Făgăraș și de aiurea.

Aceste ca să se știe, și să nu se mistifice adevărul cu aghiazmă papistășească.

Pentru „Fondul de ajutor și împrumut al studenților univ. din Cluj“

Dl G. Bogdan-Duică, rectorul Universității a publicat în ziarele românești din Cluj, următoarele:

„Pentru acest fond s'au împărțit destule liste. Se întorc puține și încet înapoi. Ar fi bine ca ele să se întoarcă cât mai iute și cât mai bogate.

Actul ce-l publicăm aici este o dovadă rară, pe care un arhieru iubitor de progres și îngrijitor de orice tinerime i-a ajuns în grije ori aproape, o dată, de sigur, fericit că a putut-o da. Actul sună:

Către Rectoratul Universității

Cluj

Cu referire la prețioasa D-voastră adresă Nr. 968 din 1 Ianuarie 1928, cu toată onoarea Vă încunostiințăm, că am dat ordin Casieriei noastre, să numere în mâna dlui Dr. Simion Nicoară, administratorul Universității Cluj, contra chitanță, suma de Lei 64.525.— zis șasezeci și patru mii cincisute douăzecișicinci Lei, drept „Colecta Episcopiei ortodoxe române din Cluj“ pentru „Casa de ajutor și împrumut“ a studențimei universitare din Cluj.

Din această sumă 10.000 Lei este donațiunea personală din partea Episcopului subsemnat, iar restul de 54.525 Lei este adunat din darurile credincioșilor parohiilor noastre din întreaga Eparhie, premergând fiecare preot cu câte o sută Lei.

Bunul Dumnezeu să binecuvinteze acțiunea nobilă începută de actualul Rector al Universității, Ilustrul profesor Gheorghe Bogdan-Duică, încât „Casa de ajutor și împrumut“ a studențimei universitare din Cluj să poată servi scopul măreț, pentru care s'a întemeiat.

Cluj, la 5 Iunie 1928.

Cu binecuvântare Arhierescă

L. S. (ss) Nicolae Ivan,
Episcop.

Serbare populară

Duminecă în 27 Mai a. c. Societatea „Credința Ortodoxă“ a stud. dela Academia teologică ort. rom. din Cluj, credincioasă scopului ce și-a propus de-a face vie propagandă cultural-religioasă în satele noastre, a aranjat o frumoasă serbare populară în comuna Someșul-rece.

Plecarea s'a făcut dimineața fiind însoțită de dl Dr. I. Vască, decanul Academiei teologice.

În biserica din loc, unde poporul s'a a-

dunat în număr mare încât a rămas și în curte, serviciul divin a fost oficiat de preotul Ioan Stănescu și Dr. I. Vască ca diacon. Răspunsurile la sf. Liturghie au fost date de corul studenților. Dl Dr. I. Vască a rostit o impresionantă predică, arătând toată splendoarea și tăria credinții părinților dela primul sinod ecumenic din Niceea, spiritul de jertfă și dragostea ce i-a animat și apoi bunătatea și grija sf. Biserici creștine pentru toți fiii săi.

Masa s'a luat în comun la preotul din loc, luând parte și mai mulți intelectuali din jur. S'a toastat în sănătatea P. Sf. S. Episcopului Nicolae, conducătorului școlii, profesorilor și celor de casă.

Serbarea propriu zisă a început la ora 2 p. m. în localul școlii primare unde s'a adunat poporul în număr foarte mare. După cuvântul de deschidere au urmat mai multe cântări religioase executate de corul teologilor având de dirigior pe stud.-teolog Caius Sievici. A urmat conferința dlui Isidor Todoran, stud. în teologie, președintele Societății, despre „Iubirea creștină, faptele nobile cari izvorăsc din ea și cele rele cari o întunecă“. Au urmat două declamări de I. Bratu și Coriolan Palade, st. teologi, apoi doine și cântece românești din cei mai de seamă compozitori români, cântate de cor, în tot timpul întreaga asistență fiind foarte însuflețită.

Serbarea a luat sfârșit la ora 5 și jumătate p. m. cu o frumoasă cuvântare a d-lui Decan al Academiei teologice și cu a vrednicului conducător sufleteș al comunei Someșul-rece preotul Ioan Stănescu.

Serbarea în tot timpul ei a fost o creștinească înfrățire a tuturor celor de față. La ora 6 p. m. în uralele mulțimii s'a făcut reînapoierea la Cluj.

Societatea „Credința Ortodoxă“ aduce și cu această ocazie cele mai călduroase mulțumiri în primul rând patronului ei P. Sf. Sale Episcopului Nicolae, care și acum, ca și altă dată, a îmbrățișat cu părintească căldură străduințele ei, acordându-i tot sprijinul moral și material, precum și tuturor celor ce animați de un creștinesc spirit de abnegație depun muncă alături de noi și pe a noastră o încurajază.

Societatea „Credința Ortodoxă“

Studentii Acad. teol. în Uioara

Luni, a doua zi după Rusalii consiliul parohial ortodox din Uioara în frunte cu parohul local, dl S. Savu a pregătit credincioșilor din această localitate o strălucită sărbătoare. Iar Academia noastră teologică a fost invitată pentru a contribui la desăvârșirea acestei sărbări.

Sub conducerea Decanului Academiei, dl Dr. I. Vască, corul studenților teologi s'a deplasat încă în presara zilei festive la Uioara. Pentru încuadrare s'au fost îngrijit din vreme inițiatorii sărbării, între cari îndeosebi ținem să menționăm cu mulțumire și recunoștință numele dlui Director al salinelor, Petre Ormoș.

Contribuția Academiei teologice s'a dat mai întâi Luni dimineața, la serviciul divin. Corul stud. teol. a dat în mod ireproșabil răspunsurile la sf. Liturghie, iar dl Decan Dr. I. Vască a rostit predica festivă.

Uioara este un orașel căutat de lume, fiind cunoscut pentru importanța sa ca loc balnear. Populația e compusă în majoritate din muncitori, iar din punct de vedere confesional minoritatea o formează credincioșii bisericii noastre ortodoxe. Cât de mare însă nu ne-a fost bucuria, când fără deosebire de confesiune, rang social sau naționalitate, cetățenii Uioarei au ținut să onoreze cu prezența lor slujba dumnezească săvârșită în biserica ortodoxă. Intenția demnă a cetățenilor pelângă expresia recunoștinții noastre, a mai avut parte, — după mărturisirea lor proprie, — să fie răsplățiți prin câteva clipe de adevărată înălțare și mângâiere sufletească.

Am putut observa printre cei prezenți tot ce are mai select acest centru de plasă: pretor, primar, protopopul tractual, judecători, medici, profesori și profesoare de liceu, învățători și învățătoare, funcționari de diferite categorii și atâția reprezentanți ai muncitorilor și poporului de rând; cu toții au rămas profund impresionati și deplin mulțumiți de ceea ce au văzut și au auzit în biserica ortodoxă.

Nu-i mirare, dacă apoi în continuarea sărbării, la concertul dat în sara aceleiaș zile de corul teologilor, a participat aceeaș lume mixtă, poate și mai sporită la număr. Corul teologilor sub iscusita conducere a

stud. M. Fodorean, a executat programul de cântări prevăzute în program cu o precizie rară. Succesul a fost desăvârșit. Instituția noastră de înaltă cultură și educație religioasă-morală, se poate mândri cu roadele pe cari le culege pe urma seminței aruncate în pământ atât de bun și productiv.

Dar pe lângă succesul moral înregistrat de Academia noastră teologică, un succes și mai îmbucurător l-au înregistrat credincioșii noștri ortodoxi din acea localitate expusă. S'au simțit mândri, că aceia pe cari ei se razimă, aceia sub a căroră ocrotire se găesc, au putut trezi respect și admirație până și în sufletele cele mai împietrite și îndărătnice.

Merită toată recunoștința și lauda aceia cari s'au gândit să pregătească această sărbare. Atât păr. prof. S. Savu, preotul local, cât și ceilalți intelectuali cari cu atâta bunăvoință au găzduit pe studenții noștri și cu atâta interes au sprijinit cauza noastră, le exprimăm și pe această cale mulțumiri, dorindu-le să-și poată îndeplini tot astfel datoria de adevărați fii ai bisericii noastre dreptmăritoare.

Manifestări religio-culturale, de felul celeia produsă la Uioara ar fi de dorit să se repete cât de des și în alte centre mai expuse ale Eparhiei noastre. Succesul moral ne este asigurat

Rap.

CRONICĂ

La Mărăști

unde s'au dat memorabilele lupte din 22-27 Iulie 1917, a fost o mare sărbătoare în ziua de 10 Iunie c. din prilejul sfințirii bisericii și a așezării pietrii de temelie a criptelor în cari vor fi așezate osemintele celor 35 mii eroi morți la Mărăști și în jur. La această serbare au luat parte M. Sa Regina Maria, A. Sa R. Principele Nicolae, I. P. Sf. Sa Mitropolitul Pimen, P. Sf. Sa Episcop Triteanu, Gen. Anghelescu ministru de război, Gen. Averescu, Gen. Mărgineanu fost comandant al acestor lupte, delegații trupelor cari au luptat aici etc. etc. Din inițiativa și jertfele societății „Mărăști“, s'a reclădit în bună parte satul

Mărăști. Dintre cuvântările frumoase ce s'au rostit desprindem următoarele cuvinte rostite de A. Sa R. Principele Nicolae, adresele celor cari au lucrat pentru refacearea acestui loc istoric: „Nu dorim decât ca toți din țara aceasta să depună tot atâta muncă, cât a depus și mănunchiul de oameni de aici. Munca nu este decât înțelegere între cei ce pun cărămida și suntem datori toți cei din țară să punem mână dela mână, să facem din aceasta țară o fortificație, pe care nici un rău să n'o poată distruge“.

Sfințirea Muzeului Etnografic din Cluj. Duminecă în 17 Iunie crt. ora 5 p. m. se va celebra de însuși P. Sf. Sa Domnul Episcop Nicolae Ivan — asistat de clerul din gremiu — sfințirea Muzeului Etnografic din Cluj, care sub înțeleapta conducere a dlui Director Dr. Romul Vuia și-a ajuns apogeul de înflorire și prosperare. Serbarea va decurge — cu solemnitatea cuvenită — în prezența d-lui Ministru al Cultelor și Artelor Alexandru Lapedatu și a reprezentanților tuturor autorităților din Cluj.

Aviz. Prof. Mihail Gr. Polușnicu dela liceul „Laurian“ din Botoșani, a scos de sub tipar lucrarea sa „Istoria muzicii la Români“ care în prima parte cuprinde istoria muzicii bisericești, parte culturală, care interesează în primul loc pe slujitorii bisericii naționale. Această carte se cuvine să împodobească biblioteca oricărei parohii. Invităm pe cucernicii preoți să o procure dela autor. — Cons. eparhial.

Mulțumită. Consiliul parohial din Someșul-rece, în ședința sa din 5 Iunie a. c. a hotărât să aducă mulțumită publică dlor *Lucian Alex.* consilier la Primăria din Cluj și *Lazar Coriolan* șef de circumscripție adm. Cluj pentru că au prilejuit câte-o dăruire de 10.000 Lei pentru fondul zidirii bisericii. Primească și pe această cale sincere mulțumiri pentru frumosul gest atât de însemnat pentru parohie.

Trei loviți de trăsnet. Săteanul Hodoș Petru din Berghia. jud. Mureș, în etate de 50 ani cu fiica sa Aurelia de 16 ani și cu fiul său Petru de 13 ani, s'au dus în 12 Iunie des de dimineață la câmp cu sapa. La orele 2 p. m. au fost loviți toți trei de trăsnet, au murit pe loc.

Deces. În ziua de 9 Iunie c. a trecut la cele eterne, după o scurtă suferință, preotul *Ioan Langa*, fost paroh în Caila, în vârstă de 75 ani. Prin moartea lui proto-

popiatul Bistriții, perde în scurt timp pe al 4-lea preot vrednic. Cu toate că a avut evaluearea întreagă, timp de 23 ani a servit școala confesională ca învățător în Simotelnic, Orăștie și Toplița și numai în 1901 s'a așezat ca preot în Caila. Aici și-a păstorit cu vrednicie credincioșii, suferind din greu, când în anii din urmă, câțiva dintre cei mai slabi s'au rătăcit — În viața familiară n'a avut parte de fericire căci după soția încă tină, și-a îngropat doi feciori, unul student universitar și o fiică mamă a doi copii. I-a supravețuit o singură fiică, care-l deplânge împreună cu soțul ei și multe neamuri. Dumnezeu îl odihnească în pace.

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 3948—1928.

Ordin-Circular

Până la promulgarea regulamentului pentru funcționarea **asociațiilor religioase sectare** On. Minister al Cultelor ne comunică deciziunea de mai jos, pe care o comunicăm preoșimei noastre spre știre și conformare:

Deciziunea Ministerială Nr. 24536 din 29 Mai 1928

Noi, Ministru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor, având în vedere dispozițiunile art. 24 al legii pentru regimul general al Cultelor, promulgată cu Înaltul Decret Regal Nr. 1093 din 12 Apr. a. c. și publicat în Monitorul Oficial Nr. 89 din 22 Aprilie a. c. până la promulgarea regulamentului de aplicare a acestei legi

DECIDEM

următoarele cu privire la *Asociațiile religioase*:

Art. 1. — Este cu desăvârșire interzisă orice activitate a următoarelor asociațiuni religioase (secte): 1. *Nazareni*, 2. *Asociația internațională a Studenților în Biblie (Mileniștii)*, 3. *Advențiștii reformați*, 4. *Secerătorii*, 5. *Penticostalștii*, 6. *Inochentiștii*, întrucât doctrinele lor sunt de natură de a aduce atingere legilor și instituțiilor Sta-

tului și prin practicile lor contravin ordinii publice.

Art. 2. — *Asociațiunile adventiste de ziua a șaptea și asociațiunile baptiste* se vor bucura de toate drepturile și libertățile pe cari constituția le acordă, asociațiunilor în genere. În interesul ordinii publice asociațiunile amintite vor putea funcționa numai în condițiunile următoare:

a) Predicatorii, al căror nume va fi adus la cunoștința Ministerului Cultelor, iar de acesta, prin prefecturile respective, la cunoștința autorităților administrative locale, să fie cetățeni români, cari să se bucure de plenitudinea drepturilor civile și politice și nu au fost condamnați prin sentințe definitive pentru vre-o crimă sau delict.

b) Adunările religioase se vor ținea numai în casele de rugăciuni destinate acestui scop și anunțate ca atare organelor administrative locale. Închiderea caselor de rugăciuni din partea autorităților administrative și polițienești se va putea face numai în urma ordinului direct al Ministerului de Interne, după avizul Ministerului Cultelor.

c) Slujbele religioase, cari prin natura lor trebuiesc săvârșite în afară de casele de rugăciuni, se vor face cu observarea strictă a dispozițiunilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică, evitându-se orice acte, cari ar putea aduce vre-o jignire cultelor recunoscute sau ar constitui demonstrațiuni împotriva lor.

d) Asociațiile religioase amintite sunt datoare a aduce la cunoștința Ministerului Cultelor orice ajutoare materiale primite direct sau indirect, din străinătate. (Art. 9 al legii pentru regimul general al Cultelor).

e) Este strict interzis asociațiunilor religioase a primi sau înscrie printre membrii lor, persoanele cari au părăsit un cult recunoscut fără îndeplinirea formalităților prevăzute în art. 45 al legii pentru regimul general al Cultelor.

f) Congresul asociațiunilor amintite se va putea ținea numai cu aprobarea Ministerului de Interne dată cu avizul prealabil al Ministerului Cultelor.

g) Asociațiunile baptiste din Transilvania și județele vecine vor funcționa, conform dispozițiunilor art. 51 din legea pentru regimul general al Cultelor, în cadrele

statutului aprobat cu Decizia Nr. 1803 dela 12 Ianuarie 1928, dată pe baza Jurnalului Consiliului de Miniștri Nr. 2680 din 21 Noemvrie 1927 și publicată în Monitorul Oficial Nr. 14 din 19 Ianuarie 1928.

Art. 3. — Toate dispozițiunile anterioare contrare acestei Decizii, sunt și rămân abrogate.

Art. 4. — Domnul Director General al Cultelor Minoritare este însărcinat cu executarea prezentei decizii.

Data astăzi 29 Mai 1928.

MINISTRU:

(ss) AL. LAPEDATU.

Nr. 3786—1928.

CIRCULAR

către preoțimea noastră

Cu încheierea anului școlar mulți părinți ajung în situația de a hotări asupra carierei căreia să destineze pe copiii lor. În țara noastră, curentul anilor din urmă a dus o mare parte a tineretului către școala secundară, intenționând acapararea carierelor de intelectualitate. — Statistica dovedește că țara noastră are cel mai mare procent de studențime dintre toate țările Europei. — Lucrul acesta duce fatal la creșterea unei clase de proletari intelectuali.

În schimb oamenii noștri au neglijat carierele practice ale industriei și comerțului cari fac temelia politice și economice a unei țări și cari cariere sunt și azi în mâinile străinilor.

Avem datoria națională să ne creștem și această pătură socială românească, pentru revindicarea industriei și comerțului pe seama noastră.

Prin urmare îndrumăm pe preoții noștri, ca în cursul acestei veri să predice în biserică, de repetite ori, arătând importanța carierelor practice și să îndemne credincioșii ca să-și dea copiii la meserii și la negustorii, în vederea realizării mai curând a acestui deziderat național al fortificării industriei și comerțului românesc.

Cluj, la 8 Iunie 1928.

NICOLAE
Episcop.

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ

Nr. 3951—1928.

Mulțumită publică

La apelul nostru Nr. 8163—1927 am mai primit următoarele danii și colecte pentru zidirea Catedralei:

Banca Națională a României	200.000	Lei
Concertul școalelor și reün. mes. A.-Iulia	10.000	"
Dr. Ion Boeriu senator, Turda, donație	5.000	"
Prof. Nicolae Gavra, Abrud, colectă	3.000	"
Pr. Aurel Greblea, Făurești	2.900	"
Ocolul Silvic, Pecica	2.380	"
Prof. Teodor Herman, Dej	1.500	"
Pr. Gavril Maier, Toplița	1.140	"
Dr. Gavril Buzura not. publ. T.-Lăp. col.	1.100	"
Laur. Curea, secretar eparh. Cluj, don.	1.000	"
Pr. Gavril Micu, Pojana-Blenchi, col.	936	"
Ocolul Silvic, Lugos, colectă	830	"
" " Rodna	795	"
Pr. Ion Goron, Gălgău	720	"
Ocolul Silvic, Rupeni	705	"
" " Valea-mare	645	"
" " Balinț	565	"
" " Ineu	545	"
" " Borșineul-mare	510	"
Pr. Gheorghe Maior, Toplița, donație	500	"
Pr. Maxim Purșa, Sălciua	500	"
Ocolul Silvic, Rușca-montană, colectă	470	"
Pr. Ilie Piso, Ciubanca	450	"
Pr. Teodor Dragoi, Soat	446	"
Pr. Alexandru Popovici, Cușma	428	"
Ocolul Silvic, Malovat	410	"
" " Perișor	400	"
" " Carol I.	320	"
" " Ghimpați	310	"
Simeon Dobrițan, Ciocotiș, donație	400	"
Ocolul Silvic, Săpânța, colectă	220	"
Nicolae Bogdan, dir. lic. Cluj, donație	220	"
Pr. Gheorghe Stan, Neagra, colectă	215	"
Gh. Nastasescu, ing. insp. silvic, Cluj, don.	200	"
Pr. Ion Anca, Bucium-cerb, colectă	166	"
Pr. Ion Dărdălat, Răcătău, colectă	150	"
Total	239.976	Lei
Colecta anterioară	180.406	"
Totalul general	420.382	Lei

Primească cele mai călduroase mulțumiri toți marinișii donatori și colectanți.

Cluj, la 2 Iunie 1928.

Consiliul Eparhial.

Nr. 277—1928.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a *Sânger* din protopopiatul Tg.-Murăș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Retribuția de Stat conform cualificației.
2. Sesiunea parohială de 16 jugăre primite prin Reforma agrară, 4 jug. 1307 st. sesiune veche și 1262 st. pădure.
3. Casă parohială, grădină și supraedificatele economice.
4. O mierță de porumb dela fiecare familie și una zi de lucru.
5. Stola îndatinată.

Cererile de concurs cu documentele necesare se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare concurenții au voie să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Tg.-Murăș, la 19 Mai 1928.

Oficiul protopopesc ort. rom. al tractului Tg.-Murăș în conțelegere cu Cons. parohial.

Ștefan Russu, protopop.

Nr. 428—1928.

2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. III. *Răstolița* din protopopiatul Reghin, cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Renașterea*.

Parohia are: a) 340 suflete.

b) Sesiune parohială 32 jugăre, din cari 2 jugăre arător și 30 jug. fânaț.

c) Salar dela Stat conform pregătirii respectivului preot numit.

d) Până la edificarea caselor parohiale, parohia se va îngriji de locuință corespunz.

e) 100 Lei dela fiecare familie, ca răscumpărare pentru ferdela de cucuruz și ziua de lucru.

f) Stola îndatinată.

Cei cari reflectează la acest post, să-și înainteze în termenul fixat cererea înzestrată cu documentele prevăzute la art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare, având a se prezenta personal la oficiul nostru și cu prealabilă încunoștințare și în parohie.

Reghin, la 7 Maiu 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român, în conțelegere cu Consiliul parohial

Ioan Maloș,
adm. protopopesc.